

IS NORMAAL INDERDAAD NORMAAL?

Pesach ligt alweer achter ons. Het was een bijzondere Pesach, verre van normaal. Maar wat is normaal? En wat is abnormaal?

Voordat de Joden door de Schelfzee zouden trekken had G'd aan Mozes opdracht gegeven om zijn staf op te heffen en met zijn staf de zee te splijten *En dan zullen de kinderen van Israel in de zee op het droge lopen.* (Sjemot 14:16). Enige zinnen verder lezen we nogmaals *en de kinderen van Israel liepen op het droge in de zee* (Sjemot 14:29) Ongetwijfeld heeft u deze tekst de laatste dagen van Pesach gezien. De doortocht door de Schelfzee vond namelijk plaats een week na de Uittocht, dus op de zevende dag Pesach. Als u de twee zinnen die ik zojuist heb geciteerd naast elkaar legt, dan zijn ze bijna identiek. Bijna, want in de eerste zin staat: *in de zee op het droge* en in de tweede zin staat het precies andersom: *op het droge in de zee*.
Waarom deze verandering van volgorde?

Er was een kunstenaar die aan de koning iets heel bijzonders wilde geven. Hij wilde van hout een ezel maken die tot in de kleinste details op de ezel van de koning zou lijken. Ieder haartje moest kloppen. De houten kunstezel zou zo echt moeten lijken dat mensen hem niet zouden kunnen onderscheiden van de echte imposante koninklijke ezel. Drie volle jaren is de kunstenaar bezig geweest met zijn ezel. Dag en nacht heeft hij eraan gewerkt. En toen zijn indrukwekkende ezel klaar was heeft hij hem trotst als een pauw neergezet voor de ingang van het paleis van de koning. Maar niemand wierp een blik op zijn kunstwerk. Iedereen liep gewoon voorbij. Niemand gaf de kunstenaar een complimentje voor zijn indrukwekkende prestatie. De kunstenaar was hevig teleurgesteld. Had hij hiervoor drie jaar lang gezwegen? Totaal geen erkenning!

Hij deelde zijn frustratie met een goede vriend. Die vriend lachte en was geheel niet verbaasd dat reacties uitbleven. Het probleem is, legde zijn vriend hem uit, dat jouw ezel zo echt lijkt, dat de voorbijgangers aan die ezel geen aandacht besteden. Niemand komt op de gedachte dat deze ezel niet echt is, maar een kunstwerk. Mijn advies is, zo ging de vriend verder, zaag de ezel doormidden, breng de twee helften naar de ingang van het koninklijk paleis en laat tussen de ene en de andere helft een opening van een paar centimeter, zodat het iedereen opvalt dat deze ezel niet echt is. Kijk dan of er reacties zullen komen.

Zogezegd, zo gedaan. Dezelfde ezel, met een ruimte van twee cm tussen het voorstuk en het achterstuk, werd op dezelfde locatie geplaatst en trok de blikken van alle voorbijgangers. De kunstenaar werd overspoeld met complimentjes en bliken van grote waardering. Hij werd een beroemd kunstenaar.

Wat was hier geschied? Toen de kunstzeel volledig leek op een echte ezel, keek niemand op. Waarom zouden ze? Maar toen dezelfde ezel in tweeën was gezaagd, pas toen viel het bijzondere kunstwerk op.

Toen de zee zich spleet viel het natuurlijk op aan het Joodse volk dat er iets bijzonders was geschied. Er was een pad gekomen in de zee! Een groot wonder. Maar op datzelfde moment zagen de Joden nog iets heel bijzonders, iets wat hen nog nooit was opgevallen. Het wonder dat ook gewoon op het droge land géén zee is. Dat land land is en geen zee en dat zee zee is en geen land. Dat de gewone natuurlijke gang van zaken in feite onbegrijpelijk en onverklaarbaar is.

Het Hebreeuwse woord voor de natuur (ha tewa) heeft dezelfde getallenwaarde als Ellokiem, de naam van G'd. De natuur is een onbegrijpelijk fenomeen, onverklaarbaar en vaak onvoorspelbaar. Als alles goed gaat zien we het wonder van de natuur niet. Op het moment dat er iets vreemds gebeurt, dan hebben we er oog voor. Pas dan beseffen we dat normaal niet zo normaal is.

Deze Pesach was afwijkend, echt niet normaal. En natuurlijk smeken we G'd dat zo spoedig mogelijk alles weer genormaliseerd zal zijn. Dat deze abnormale plaag zal stoppen! Maar ondertussen voelen we wel dat normaal toch echt niet zo normaal is als het vaak lijkt. Laten we van deze Pesach leren om juist het normale meer te waarderen.

Nog vele jaren, blijf gezond en sjabbat Sjalom.

Binyomin Jacobs, Daags na Pesach 5780

Inter Provinciaal Opper Rabbinaat

Postbus 7967, 1008 AD Amsterdam T 020 3018495 E rabbinaat@ipor.nl
Het Rabbinaat omvat: Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland, Flevoland,
Noord-Holland (m.u.v. Amsterdam), Utrecht, Zeeland, Noord-Brabant, Limburg